

Berliinin julistus osaamisen validoinnista

Johdanto

Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen (validointi) tarkoittaa prosessia, jossa yksilön aiempi osaaminen tunnistetaan, dokumentoidaan, arvioidaan ja tunnustetaan. Validointi tarjoaa kaikenlaiselle oppimiselle, niin formaalille, informaalille kuin nonformaalille, näkyvyyttä ja arvostusta sekä pyrkii tekemään näkyväksi työelämässä ja muussa toiminnassa saatuja taitoja. Globalisaatio, digitalisaatio ja muuttoliike muuttavat tapojamme työskennellä ja oppia. Vakiintuneet validointikäytännöt toimivat tärkeinä yhdistäjinä yksilön ja yhteiskunnan sekä oppimisen ja työelämän välillä. Edistääksemme validointia, me validointiyhteisössä määritimme seuraavat yleiset periaatteet vahvan ja tehokkaan validointijärjestelmän saavuttamiseksi:

1§ Organisatoriset järjestelyt

- 1.1 Validointiväylien tulee olla selkeät ja kaikkien saatavilla.
- 1.2 Kaikilla validoinnin suunnitteluun, toteutukseen, kehittämiseen ja laadunvarmistukseen liittyvillä sidosryhmillä tulee olla selkeästi määritellyt roolit ja vastuut.
- 1.3 Validoinnin ja sen tulosten arvoa ja tunnustamista yhteiskunnassa tulee edistää asiaankuuluvien sidosryhmien yhteistyöllä.
- 1.4 Validointi tulee linkittää pätevyysjärjestelmiin (eurooppalainen tutkintojen viitekehys EQF, kansallinen tutkintojen viitekehys NQF tai monikansalliset järjestelmät).
- 1.5 Validointiin tulee sisältyä ohjausta ja tukea prosessin joka vaiheessa.

2§ Rahoitus

- 2.1 Rahoitusmallin tulee olla kestävä ja läpinäkyvä, ja sen tulee kattaa validoinnin kaikki kulut, joita syntyy muun muassa ohjauksesta, henkilöstökustannuksista, infrastruktuurista, välineistä ja tukimekanismeista.
- 2.2 Validoinnin tulee olla kaikkien saatavilla taloudellisesta asemasta riippumatta.
- 2.3 Validointiin liittyvät rahoitusjärjestelmät tulee rakentaa olemassa olevan infrastruktuurin varaan, oppimisväylän ja validoinnin palveluntarjoajasta riippumatta.
- 2.4 Validoinnin kuluja ja hyötyjä, mukaan lukien sen yhteiskunnallisia ja taloudellisia vaikutuksia, tulee valvoa ja analysoida, ja niistä on tiedotettava sidosryhmille.
- 2.5 . Validointijärjestelmiä ja -järjestelyjä varten tulee tehdä perusinvestointeja.

3§ Menettelyt ja välineet

- 3.1 Arviointityökalujen ja -välineiden kelvollisuus, luotettavuus, tasapuolisuus ja kestävyys tulee turvata laadunvarmistusmekanismeilla.
- 3.2 Luotettavien, tunnustettujen ja päivitettävien validointimenettelyjen tulee mahdollistaa joustavat, yksilölliset väylät ja otettava huomioon erilaiset yksilöt ja oppimispolut.
- 3.3 Validointimenettelyjen tulee tukeutua sovittuihin normeihin kuten kansallisiin tutkintojen viitekehyksiin (NQF) ja/tai sektorikohtaisiin osaamiskuvauksiin, jotka kuvataan oppimistuloksina.
- 3.4 Validointiväylien tulee olla modulaarisia, läpinäkyviä ja helppotajuisia prosessin kaikissa vaiheissa joustavien ura- ja koulutusväylien mahdollistamiseksi.
- 3.5 Validointiprosessin tuloksena tulee olla joko myönnettävä opintopisteitä, joiden avulla opiskeluaikaa voitaisiin poikkeuksellisesti lyhentää, validoinnin tulisi johtaa joko tutkinnon osan tai koko tutkinnon saavuttamiseen tai avata uusia koulutus- ja työpolkuja.

3RD VPL BIENNALE

Berliinissä 7.-8.5.2019

3.6 Ennakkoluuloton, asiantunteva ja syrjimätön lähestymistapa tulee varmistaa arvioijien täydennyskoulutuksella ja sertifiointilla.

3.7 Validoinnin tulee olla mahdollista ilman aiempaa formaalia koulutusta.

4§ Tukirakenteet

4.1 Uraohjauksessa, oppimistilanteissa sekä työelämässä tulee keskustella ja tehdä tunnetuksi epävirallisessa- ja arkioppimisessa saatujen oppimiskokemusten tärkeyttä.

4.2 Ohjausta ja tukea tulee olla tarjolla ennen kaikkia validoinnin vaiheita, niiden aikana ja niiden jälkeen.

4.3 Tietoa validointijärjestelmästä tulee tarjota sekä verkossa että myös niille, joilla ei ole mahdollista käyttää nettipohjaisia palveluja.

4.4 Validoinnin ammattilaisille tulee tarjota täydennyskoulutusta ja sertifiointia/validointia.

4.5 Arvioijien tulee varmistaa puolueeton, tasapuolinen ja läpinäkyvä prosessi arviointi- ja sertifiointivaiheiden aikana.

5§ Validoinnin jälkeiset väylät

5.1 Validoinnin tulee edistää yksilön henkilökohtaista kehitystä ja liikkuvuutta kaikkiin suuntiin organisaatioiden, sektoreiden ja/tai valtioiden sisällä ja välillä.

5.2 Validointitulosten tulee olla läpinäkyviä ja luotettavia kaikille sidosryhmille.

5.3 Validointitodistusten tulee mahdollisuuksien mukaan vastata formaalista koulutuksesta saatuja todistuksia, jotta niillä on sama arvo työmarkkinoilla ja koulutusjärjestelmässä ja jotta ne tarjoavat kestävä perustan tuleville oppimis- ja työväylille.

5.4 Validointiprosessin tulosten perusteella tulee tarjota erilaisia oppimismahdollisuuksia. Oppimispolkujen tulee olla muokattavissa yksilön oppimisvalmiuksien mukaan.

5.5 Koulutusjärjestelmän, työnantajien ja työmarkkinaosapuolten vastuiden ohella yksittäinen oppija tulee voimaannuttaa toimimaan aktiivisesti oppimisen ja työskentelyn väylien luomisessa.

5.6 Ohjausta tulee olla saatavilla myös validointiprosessin päätyttyä.

6§ Lainsäädäntö

6.1 Validointijärjestelyt tulee sisällyttää asiaankuuluviin-säädöksiin sekä määräyksiin, ja hallinnonalojen välisiä linjauksia on koordinoitava yhdenmukaisesti.

6.2 . Yksilön oikeus validointiin, ohjausprosesseihin ja valituksen tekemiseen tulee vakiinnuttaa validointiin liittyviin säädöksiin ja määräyksiin.

6.3 Validointiin liittyvien säädösten ja määräysten tulee vakiinnuttaa kestävä rahoitusjärjestelmä.

6.4 Validointiin liittyvien säädösten ja määräysten tulee vakiinnuttaa ohjaava(t) taho(t), joiden vähimmäistehtävänä on valvoa validoinnin tarjontaa, hyödyntämistä ja laadunvarmistusta ja koordinoita validointijärjestelmää/-järjestelmiä.

6.5 Syrjinnän estämiseksi tutkintojen (ja tukintojen osien) sekä todistusten tulee vastata toisiaan oppimispoluista riippumatta.

6.6 Lakeja ja säädöksiä tulee tarkistaa säännöllisesti validointijärjestelmän kehittämiseksi.